

Мазурок М. С.,
студ. гр. ОПАГ-21,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Скаско О. І.,
д.е.н., професор кафедри обліку та аналізу

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА СКЛАДАХ ОПТОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Оптова торгівля – сфера підприємницької діяльності з придбання, при потребі доведення товарів до стану готової продукції та її перепродажу підприємствам роздрібною торгівлі, іншим суб'єктам підприємницької діяльності.

Порядок обліку торгових операцій в оптовій торгівлі надзвичайно схожий до обліку роздрібною торгівлі, але існують деякі особливості. Так, на відміну від підприємств роздрібною торгівлі, оптові підприємства товари обліковують за первісною (купівельною) вартістю на субрахунку 281 «Товари на складах». Визначають первісну вартість придбаних товарів відповідно до вимог П(С)БО 9 «Запаси» [1]. Для визначення собівартості реалізованих товарів підприємства оптової торгівлі є можливість використовувати різні методи, рекомендовані П(С)БО 9 (крім методу нормативних витрат, який використовують у виробничій сфері, та методу продажних цін, який застосовують у роздрібній торгівлі). З точки зору практики у більшості випадків підприємства оптової торгівлі вираховують собівартість реалізованих товарів такими методами, як: середньозваженої собівартості, за ціною перших надходжень (ФІФО) або ідентифікованої вартості (для деяких груп товарів).

Придбані товари оприбутковують у підзвіт матеріально відповідальній особи (зав. складів). Оптові підприємства користуються двома способами зберігання й обліку товарів: партійний і сортовий. При партійному способі зберігають кожну партію товару, що надійшла на склад окремо одну від іншої. На кожну таку партію товарів оформляють товарний ярлик, картку складського обліку, надають порядковий номер або код. Номер партії (код) відображають у прибуткових і видаткових ордерах про рух товарів, а відпуск товару відображають у товарному ярлику і картці складського обліку. Оцінюють реалізований товар (при партійному способі зберігання) за ідентифікованою вартістю [2].

При сортовому способі обліку товари зберігають за їх видами і сортами, а складський облік ведуть у картках, які відкривають на кожен вид (сорт) товару. При такому способі зберігання реалізовані товари оцінюють за середньозваженою собівартістю або за методом ФІФО.

Реалізацію товарів підприємства оптової торгівлі можуть виконувати або безпосередньо зі складу, або з доставкою від постачальника (виробника) прямо покупцеві – підприємству роздрібною торгівлі (транзитний товарооборот). При реалізації товарів зі складів їх відпуск здійснюють на основі рахунків-фактур, товарно-транспортних накладних та інших супровідних документів, у яких вказують кількість товарів, їх відпускну ціну та вартість за кожним найменуванням. Аналітичний облік реалізації та розрахунків з покупцями ведуть окремо за кожним платіжним документом у відомості обліку реалізації.

При реалізації товарів транзитним шляхом їх відвантажують покупцям постачальники, оминаючи склади оптового торгового підприємства. Така форма торгівлі є більш економічно вигідна: сприяє зменшенню витрат на розвантажувально-навантажувальні роботи та зберігання товарів на складах підприємства оптової торгівлі, прискорює надходження товарів до покупця. Особливістю організації обліку транзитної оптової торгівлі є одночасне відображення двох явищ: придбання товару і його реалізації. Для обліку придбаного товару з метою транзитної реалізації доцільно використовувати окремий субрахунок, наприклад 286 «Товари в дорозі».

Звірка даних виконується за допомогою складання сальдових відомостей. У цьому випадку на складі оптового підприємства ведуть складський облік в товарних книгах або картках на підставі первинних документів про рух товарів і тари [3]. На перше число кожного місяця або дату проведення інвентаризації складають сальдову відомість. Загальний підсумок залишків товарів по сальдовій відомості в сумовому вираженні звіряється із залишками товарів і тари, які відображені в реєстрах сумового аналітичного обліку за матеріально-відповідальними особами.

Отже, з вище написаного можна зробити висновок, що справді у складському обліку є свої особливості ведення, проте обов'язково повинна бути закріплена матеріально-відповідальна особа, яка буде проводити облік в хронологічному порядку, дотримуючись всіх правил та норм бухгалтерії.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси": Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99 № 246.
2. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. - 424 с.
3. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник / Н.М. Ткаченко. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с